

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 320

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 12 januari 2021

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Opvolging vroegtijdige schoolverlaters

Tijdens de vorige legislatuur ontwikkelde de minister (als toenmalig minister van Onderwijs) samen met haar collega's van Werk en Welzijn het actieplan 'Samen tegen Schooluitval'. Er werd beslist om gegevens van vroegtijdige schoolverlaters tussen het secundair onderwijs en VDAB te delen. Door middel van dat actieplan tracht men te vermijden dat jongeren van de radar verdwijnen nadat ze de schoolbanken verlaten hebben en beoogt men een snellere begeleiding in het kader van heroriëntering door VDAB (en eventuele aanverwante partners). De gegevensdeling kende een volwaardige ingang vanaf het schooljaar 2017-2018.

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 384 van 13 maart 2018 aan toenmalig minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, Philippe Muyters, heb ik daarover enkele vragen.

1. Hoe analyseert de minister het verloop van deze gegevensdeling door de jaren heen? Welke evaluaties zijn er al geweest en welke lessen heeft men daaruit getrokken? Wat zijn de sterke punten? Wat zijn de zwakke punten? Op welke manier wil de minister de zwakkere punten verbeteren? Wie wordt daarbij betrokken?
2. Wat betreft de schooljaren 2017-2018, 2018-2019 en 2019-2020 graag een antwoord op volgende vragen per provincie.
  - a) Hoeveel jongeren verlieten vroegtijdig het secundair onderwijs? Graag ook een onderscheid uit welk onderwijsniveau ze komen (aso, tso, kso, bso en dbso).
  - b) Hoeveel jongeren werden gecontacteerd door VDAB?
  - c) Hoeveel jongeren werden effectief door VDAB opgevolgd? Hoeveel jongeren niet?
  - d) Hoeveel jongeren gaven aan niet open te staan voor verdere begeleiding?
  - e) Hoeveel jongeren werden nooit bereikt?
  - f) Bij hoeveel jongeren was sprake van een positieve doorstroom (via VDAB doorverwezen naar een partner voor vorming, screening, oriëntaties, opleiding of het vinden van werk)? Graag een onderscheid tussen vooropleiding, opleiding en werk.
3. VDAB tracht zo snel mogelijk na het verkrijgen van deze gegevens de jongeren in kwestie te contacteren. Lange tijd gebeurde dat enkel via schriftelijke communicatie. Is dat vandaag nog steeds zo? Welke andere middelen worden ingezet om de jongeren in kwestie te bereiken? Wordt daarvoor samengewerkt met externe partners?

4. Wat zijn de voornaamste redenen van het niet bereiken van vroegtijdige schoolverlaters? Welke stappen onderneemt de minister om deze groep 'onbereikbare jongeren' toch op te vissen? Welke partners worden daarbij betrokken?
5. Welke profielen van vroegtijdige schoolverlaters (opleiding, familiale achtergrond, nationaliteit, geslacht, afkomst, taalniveau, leeftijd e.d.) kan men door de jaren heen onderscheiden? Zijn er sterke provinciale verschillen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 320 van 12 januari 2021

van **PETER VAN ROMPUY**

---

1. De data-uitwisseling biedt een flankerende bereik-strategie voor NEET-jongeren naast tender- en projectwerking zoals ESF 510 lokale partnerschappen voor jongere, ESF 493 Transitietrajecten, ... die zich specifiek richt op het bereiken en begeleiden van jongeren. Zoals blijkt uit onderstaande cijfers gaat het over een beperkte groep jongeren waarvan de bereik- en uitstroomcijfers gunstig zijn gezien de doelgroep. Verder kan er benadrukt worden dat de eerder genoemde tender- en projectwerking al heel wat jongeren bereikt. Vanuit de vernieuwde opdracht als dataregisseur onderzoekt VDAB of een verdere ontsluiting van data mogelijk, zinvol en doelmatig is. Gelet op het kader van de privacy-wetgeving waarbinnen moet worden gehandeld zal VDAB daarbij nagaan of verdere data-uitwisseling en deling proportioneel is aan de beoogde doelstelling.
- 2a. In bijlage bij dit antwoord hebben we een historisch overzicht opgenomen van de vroegtijdige schoolverlaters naar studieniveau op basis van de schoolverlatersstudie. Recentere gegevens dan die voor de schoolverlaters van 2018 hebben we echter nog niet.
- 2b. Tijdens 2017 en 2018 telde VDAB 1.100 NEET-jongeren waarvan er 556 werden gecontacteerd die nog niet gekend waren bij VDAB. In deze eerste testfase werden immers niet alle jongeren gecontacteerd, enkel jongeren uit een selectie aan gemeenten.

In de loop van schooljaar 2019-2020 werden er 494 jongeren gecontacteerd. Op het totale aantal jongeren die erkend worden als vroegtijdig schoolverlater wordt een check gedaan of deze intussen gekend zijn binnen de dienstverlening van VDAB, verhuisd zijn buiten Vlaanderen, terug naar onderwijs of aan het werk zijn. Na het toepassen van deze filters blijven uiteindelijk enkel de jongeren over die op dat moment als NEET erkend worden. Het zijn enkel deze jongeren die worden opgenomen in de communicatieactie.

Een constante vaststelling is dat het grootste deel van de jongeren reeds gekend is bij VDAB. Kleinere groepen blijken niet meer in Vlaanderen te wonen, blijken overleden of aan het werk te zijn.

Aantal jongeren gecontacteerd per provincie:

	2017-2018	2019-2020
Antwerpen	269	177
Limburg	167	67
Oost-Vlaanderen	58	111
Vlaams-Brabant	24	70

West-Vlaanderen	38	62
Buiten Vlaanderen*		1
Totaal	556	494

* Buiten Vlaanderen kan in deze cijfers enkel voorkomen wanneer een NEET-jongere op het moment dat we de informatie vanuit onderwijs kregen nog in Vlaanderen woonde maar ondertussen verhuisd is naar een ander gewest of ander land.

Zoals eerder aangegeven werden tijdens de eerste proefperiode slechts een deel van jongeren gecontacteerd, voornamelijk uit de centrumsteden. In sommige provincies selecteerde men zeer ruim (in Limburg contacteerde men zeer veel jongeren), andere provincies contacteerden enkel jongeren uit een zeer beperkte selectie van gemeenten. Dit verklaart waarom het aantal in Limburg voor schooljaar 2017-2018 verhoudingsgewijs zo hoog ligt. Hier kan dus echter niet uit geconcludeerd worden dat Limburg veel meer NEET-jongeren had.

- 2c. Tijdens de testfase bleek na controle 40% van de gecontacteerde NEET-jongeren ingeschreven te zijn (222 op 556). Van de tijdens schooljaar 2019-2020 gecontacteerde jongeren hebben er vandaag 190 een VDAB-dossier (38%). De jongeren uit schooljaar 2019-2020 zijn uiteraard nog niet allemaal al een volledig jaar opgevolgd.
- 2d. Dit is geen gegeven dat VDAB apart bijhoudt. Jongeren krijgen een vrijblijvende communicatie door VDAB die noodgedwongen via brief verloopt. De meeste jongeren die zich nooit inschrijven, reageren doorgaans helemaal niet.
- 2e. Ook dit gegeven wordt niet apart bijgehouden. Tot jongeren zich inschrijven bij VDAB beschikken de VDAB-bemiddelaars niet over een dossier van deze jongeren waarin feedback over een contact weggeschreven kan worden en het gaat hier per definitie over jongeren waarvan VDAB nog geen dossier heeft.
- 2f. Van de 190 jongeren uit schooljaar 2019-2020 die zich ingeschreven hebben bij VDAB, zijn er vandaag 71 aan het werk, 29 keerden terug naar het onderwijs.

Gedetailleerde gegevens over welke dienstverlening deze jongeren precies hebben gekregen, behoort niet de standaardrapportering voor dit project en kon VDAB mij niet bezorgen binnen de termijn van deze parlementaire vraag.

3. Ja, dit is nog steeds de beste optie. Naast de data-uitwisseling heeft VDAB project- en tenderwerking waarin wordt ingezet op het laagdrempelig bereiken en begeleiden van jongeren via outreach en contextbenadering. Hiervoor wordt samengewerkt met externe partners.
4. Vroegtijdige schoolverlaters bevinden zich niets steeds in databanken of vormen van maatschappelijke dienstverlening, wat maakt dat het bereiken van deze jongeren persoonlijke inzet, maatwerk en tijd vraagt. Naast de data-uitwisseling loopt er een project rond transitietrajecten vanuit DOV, werkt VDAB nauw samen met ESF rond projecten aangaande outreach&activering en lokale partnerschappen voor jongeren. Hierin zijn laagdrempelig bereik, contextbenadering, multidisciplinaire werking en warme overdracht tussen maatschappelijke diensten elementair. In deze werking worden partners uit onderwijs, jeugdwelzijnswerk, OCMW's en lokale besturen betrokken.
5. Voor dit antwoord neemt u best contact op met mijn collega bevoegd voor Onderwijs.

BIJLAGE

HISTORISCH OVERZICHT VAN HET AANTAL ONGEKWALIFICEERDE SCHOOLVERLATERS NAAR STUDIENIVEAU